

*Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai*

2021-08-09 NR. SR-21-1918**DĖL 2021-08-04 REGISTRUOTO LIETUVOS RESPUBLIKOS NUTARIMO PROJEKTO**

MAXIMA LT, UAB (**Bendrovė**) susipažino su 2021-08-04 registruotu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ pakeitimo projektu (**Projektas**).

Bendrovė, būdama mažmeninės prekybos maisto prekėmis įmone, kurios veiklą reikšmingai paveiks Projekte numatyti ribojimai, teikia savo nuomonę bei pasiūlymus dėl Projekte numatytų priemonių.

1. Projekte numatoma pareiga tikrinti „galimybių pasą“ visose **maisto prekių parduotuvėse**, kurių prekybinis plotas viršija 1500 kv. m. Pažymime, kad pasirinkus tokį ploto kriterijų, reikalavimo tikrinti klientų galimybių pasus faktiškai netaikytų **viena iš penkių** šiame sektoriuje didelę prekybos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių (kaip jos suprantamos Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme). Bendrovės vertinimu, toks reguliavimas be jokių objektyvių aplinkybių sudarytų geresnes sąlygas vienos iš penkių didžiųjų mažmeninės prekybos maistu įmonių veiklai.

Šiuo atveju galima tikslinga būtų išgirsti ir Konkurencijos tarybos nuomonę, ar sąžiningos konkurencijos taisyklės atitinka situacija, kai vienos iš penkių mažmeninės prekybos įmonių, prekiaujančių maistu (t. y. būtinosiomis prekėmis) veiklai sudaromos akivaizdžiai geresnės sąlygos.

2. Nepaisant to, kad Projekte numatyti ribojimai ir pasirinktas ploto kriterijus kelia nerimą dėl nesąžiningos konkurencijos, Bendrovė supranta, jog didėjantys sergamumo COVID-19 virusu skaičiai kelia nerimą ir tam tikri ribojimai neišvengiami. Tačiau tikimės, kad bus ieškoma objektyvaus sprendimo, kiek tai įmanoma šioje situacijoje.
3. Bendrovės nuomone, 2021 m. rugpjūčio 2 d. Lietuvos Verslo Konfederacijos raštu Nr. 21-139VK dėl ribojimų galimo III-iojo karantino Lietuvoje metu pateiktas pasiūlymas reikalauti iš lankytojų pateikti galiojantį „galimybių pasą“ prie įėjimo į visas uždaras prekybos vietas (pastatus), kurių **bendras plotas** yra didesnis nei 1500 kv. m, yra teisingesnis visų didelę prekybos galią turinčių mažmeninės prekybos maistu įmonių atžvilgiu.

Be to, daug paprasčiau nustatyti, koks yra patalpų, kuriose vykdoma veikla, bendras plotas nei prekybinis. Kaip parodė ankstesnė praktika, buvo daug diskusijų ir interpretacijų, kas turėtų būti laikoma prekybiniu plotu. Tuo tarpu, bendras plotas yra nustatomas remiantis teisės aktų reikalavimais, fiksuojamas kadastro duomenų bylose ir registruojamas Nekilnojamojo turto registre. Tokiu būdu užkertamas kelias subjektyviam teisės aktų vertinimui.

4. Kita vertus, norime atkreipti Jūsų dėmesį ir į tai, kad: ar apribojimai būtų taikomi nuo 1500 kv. m prekybos ploto, ar nuo 1500 kv. m bendro ploto – į šią imtį patektų itin didelis skaičius maisto prekių parduotuvių:
 - (i) Vien Bendrovė šiuo metu valdo: (a) 82 parduotuves, kurių **prekybos** plotas yra didesnis nei 1500 kv. m, arba (b) 109 parduotuves, kurių **bendras** plotas yra didesnis nei 1500 kv. m. Iš viso Bendrovė veiklą vykdo 252 parduotuvėse;

MAXIMA LT, UAB

Įmonės kodas 123033512
PVM mokėt. kodas LT230335113

Tel. (8 - 5) 2686 787
Faks. (8 - 5) 2686 607

Naugarduko g. 84
03160 Vilnius - 9

A.s. LT777044060001265047 AB SEB BANKAS
A.s. LT244010042400030695 LUMINOR BANK AB

- (ii) Minėtose 109 parduotuvėse be Bendrovės dar veikia beveik 200 pirmo būtinumo prekėmis prekiaujantys nuomininkai (vaistinės, optikos, maistas, gyvūnų maistas, medicininės paslaugos), kuriems anksčiau jokie ribojimai nebuvo taikomi;
- (iii) Per paskutinius tris mėnesius šiose 109 parduotuvėse **per dieną** vidutiniškai aptarnaujami net **293 000 klientų** (skaičiuojama pagal kasos aparatų kvitų skaičių). Į šį skaičių neįskaičiuojami klientai, kurie lankosi išimtinai prekybos centruose veikiančių nuomininkų parduotuvėse. Taigi realus lankytojų srautas yra dar didesnis.

Toks ženklus aptarnaujamų klientų srautas rodo didelį poreikį ir svarbą užtikrinti sklandų maisto prekių pasiekiamumą gyventojams ir tai, kokią ženkliai įtaką gali turėti apribojimai sąžiningai konkurencijai.

5. Atsižvelgdama į tai, Bendrovė laikytusi pozicijos, kad, esant pandeminei situacijai, pakankamai objektyvus ir socialinį bei ekonominį teisingumą atitinkantis sprendimas būtų nustatyti reikalavimą tikrinti klientų „galimybių pasus“ tuomet, kai prekyba maisto prekėmis vykdoma patalpose, kurių **bendras plotas viršija 5000 kv. m**:

- (i) Naujasis apribojimas, kuris nebuvo taikytas I ir II karantino metu prekybai maistu ir pirmo būtinumo prekėmis, paliestų mažesnę ratą gyventojų ir įmonių. Nors ir šiuo atveju skaičiai yra ženklūs: (a) vien Bendrovė šiuo metu valdo 23 parduotuves, kurių bendras plotas viršija 5000 kv. m; (b) šiose parduotuvėse **kasdien** vidutiniškai aptarnaujama **100 000 klientų** (skaičiuojama pagal kasos aparatų kvitų skaičių); (c) būtų apribota net 30 proc. visos Bendrovės apyvartos – tokį svorį apyvartoje sudaro šios 23 parduotuvės; (d) be Bendrovės šiuose pastatuose dar veikia 73 pirmo būtinumo prekėmis prekiaujantys nuomininkai: vaistinės, optikos, maistas, gyvūnų maistas, medicininės paslaugos;
- (ii) Ribojimas paliestų mažiau pažeidžiamus gyventojus, apsiperkančius ne vien kasdieniams savo poreikiams, o perkančius platesnio asortimento, ne pirmo būtinumo prekes;
- (iii) Bendrovės nuomone, prekyba maisto prekėmis ir prekyba pramoninėmis (ne maisto prekėmis) yra du skirtingi prekybos sektoriai. Neabejotinai prekyba maisto prekėmis yra jautresnis sektorius gyventojams, todėl ir ribojimai visame pasaulyje šiame sektoriuje yra švelnesni.

6. Taigi, nors Bendrovės siūlymas įvesti reikalavimą tikrinti galimybių pasą tose prekybos vietose, kurių bendras plotas viršija 5000 kv. m visų pirma labiausiai ribotų Bendrovės parduotuvių veiklą, tačiau suprantame situacijos sudėtingumą ir tai, kad tam tikro pobūdžio ribojimai yra neišvengiami ir būtini. Tuo pačiu tikimės, kad prekybą maisto prekėmis ribojantys sprendimai bus objektyvūs.

Pagarbiai

Jolanta Bivainytė
MAXIMA LT, UAB
Generalinė direktorė